

Licențiat în Istoria Artei din cadrul Facultății de Istorie-Filosofie din Cluj, promoția 1967, cu o lucrare de diplomă dedicată Palatelor lui Constantin Brâncoveanu, la terminarea studiilor **Coriolan Babeți** îmbrățișează o istorie a artei în prezentul ei continuu. Alege să trăiască în actualitatea atelierelor artistice din România, din Timișoara, unde se stabilește între anii '70-'90, când predă la *Liceul de arte experimental* disciplina în care fusese instruit. După o scurtă escală ca demnitar al Ministerului Culturii post-revoluționar (1990-1991), condus de Andrei Pleșu, el acceptă intrarea în diplomație, manageriind două Institute de Cultură, la Veneția, 1992-1996, și la New York, 1997-2002. Beneficiind de două burse, a Universității Ca' Foscari din Lagună și a Colegiului Noua Europă, el deschide șantierele unor studii de antropologie culturală și filosofie a istoriei, din care rezultă eseul amplu (1900 de pagini) grupat în trilogia *Democrația, o religie a Marii Mame*. Recapitulându-se ca istoric și critic al artei contemporane, publică alte două trilogii: *Atelierele de arte Timișoara (& București)*, precum și monografiile ale neoavangardei din Timișoara și ale tinerilor emergenți de pe Bega. Din contactele sale cu mari evenimente ca Bienala de la Veneția și cu ateliere italiene și americane de la New York, antologhează întâlnirile cu marile personalități ale unor Christo sau Serra, în trilogia *Atelierele de artă Veneția și New York*.

Într-un Banat care mai există doar ca entitate geografică, el se apleacă asupra unei istorii eclipsate a coloniștilor aristocrați germano-austro-maghiari, a conților de Bissingen und Nippenburg colonizați de Curtea Imperială a Vienei, care, prin jocurile „sincronicității”, au făcut să fie vecinii strămoșilor săi din Iam, pentru un secol; o vecinătate care a modelat și istoria arborelui său genealogic cu patronimicul autorului. Crescut în ecurile acestei familii nobile, autorul crede că Bissingenilor le datorează opțiunea sa pentru studiul artelor.

Coriolan Babeți

HOINAR PRIN RAIURI

Roman de-construit în jurul unor memorii personale și de familie

Volumul I

Vendeta perifericilor:
O odisee privată a Banatului
Deportarea autorului și a familiei sale
în pustia Bărăganului, 1951-1956

EDITURA VREMEA
BUCUREȘTI
2025

SUMARUL VOLUMULUI I

Raiul și Iadul, vecinii de peste gard, care putem fi, când nu chiar suntem, noi înșine	7
Bunica mea de „aur nativ”, Maria Lucia Roza, și certificatul de naștere al unui înger păzitor	17
Marea Zeiță sumeriană Ninhursag, Grădina Edinu și paznicul ei, Gabri; Moise conspectează o bibliotecă de tăblițe de lut sumeriene	23
Kristallnacht-ul comuniștilor români: „baionetele lungi” din noaptea de Rusalii, 18 iunie 1951	39
Pântecul Leviatanului: „închisoarea pe roți de fier”	67
Repatrierea din Bărăgan, deșertul „poporului ales” de comuniști pentru lichidarea indezirabililor în Gulagul României	85
Sosirea la Oravița în casa mătușii Blanca Iulia Corcan	100
Cerere de iertare pentru dreptul ce mi-l iau de a vă aminti și noaptea iataganelor otomane, lungă de 165 de ani	112
Eugeniu de Savoia: totemul sacru al casei Babeților, Corcanilor și al mătușii Blanca	117
Banatul în Gheena ocupației otomane	122
Concitatini timișoreni, comandați vă rog, zilnic, capuccino și croasant	127
„Păcatul originar” al alungării mele din Rai prin „documentul insolent” (bilețelele schimbate de Churchill cu Stalin) și deșteptarea „balaurului de negură” al Leviatanului	140
Konspirația i Transpirația „constrictorilor”	143

„Constrictorii”, torționarii deghizați în „apărători” ai vieților noastre	146
Arhivele surghiunului nostru	153
Timișoara, 16 iunie 1951: penultimele instrucțiuni pentru colectivele operative ale deportării, date de călăul Alexandru Drăghici	163
Stenograma ședinței de retușuri: sau despre jaful deghizat al lumpen proletarilor	167
Picioarele scurte ale Marii Minciuni	171
Adresa surghiunului: pustiul, în care cerul ne era acoperiș și pământul așternut	176
Promisiunea bunicului Nicolae: „vin ei americanii!”	245
„Închisoarea dindărătul ochilor”	249
Un evantai de scenarii despre singura fugă a mamei mele, împreună cu mine în pântec, din calea rușilor	261
Mareșalul Malinovsky doarme în Casa Mare a Babeților; Coloneii la Notariat, în apartamentul tinerilor căsătoriți Iulian și Ana	289
Tata pleacă din Iam spre Ciclova Grecilor să fie alături de mama la nașterea fiului	299
Visul mamei din prima mea noapte de pământean independent	307
Îngerul zilei de „17”. Tradițiile romane ale tatei despre o cifră fără noroc	308
Babbo, Pappus, Papă, Babeți... Cel-ce-este-Tată	309
Babeții din gliptoteci vaticane și din Laboratoarele genomice din Utah	313
Ce mi-au furat comuniștii decerebrați și fără inimi? Copilăria din două Raiuri, al Grecilor și al Babeților. Raiul Grecilor și Mărganilor din Ciclova Română, adresele absolutei mele libertăți și fericiri fără de rest	319
Grădina bunicilor – Ortăcia – Raiul prietenilor	354

Agapele din Casa Grecilor și Mărganilor și oaspeții lor ...	358
Casa și familia învățătorului Ioan Mărgan și a mătușii mele Eva, tot din „aur nativ”	362
Mănăstirea Călugăra era pentru noi ca Eleusis-ul pentru vechii greci; cele trei pelerinaje	370
Raiul din Iam, o „fortăreață” care mi-a provocat instinctul libertar... ..	377
Raiul cel neschimbător din „tabloul de familie”: Fecioara Maria în oceanul de crini al lui Gabri-El, Zwischen die Lilien, <i>Liliomos Madonna</i>	399
De ce, deși prin naștere mă văd un „Tory”, sunt totuși condamnat să fiu „Hoinar”? Probabil pentru că execut o condamnare karmică: să rămân nomad și culegător... ..	422
O ultimă corecție: Rai-Iad, prin „lecția deschisă” a ușilor rotative, <i>revolving doors</i>	432
Dincoace de Bine și Rău, în învățături buddhiste și creștine... ..	444
Apendix: Arborele genealogic al autorului	450

Se dedică tuturor celor 45.000 de inocente victime umane, identificate printr-o suită de operații chirurgicale fără anestezie, pusă la cale de paranoizi conspiratori, rutinați ca „ilegaliști”, chiriași ai întunericului, programatori ai Infernului și, la capătul unei ample „vânători de vrăjitoare”, de persoane stigmatizate ca „dușmani ai poporului”, expropriați, smulși din casele lor de lângă mormintele strămoșilor și trimiși îndărăt în vârsta unui paleolitic reeditat de minți primitive, vindicative, care le-au încredințat pustiei, extincției, prin maladii neasistate de terapeuți, prin deliberate torturi fizice și psihice, prin privațiuni de habitat și foamete, prin evantaiul circular al unor indescriptibile suferințe, condamnați la moarte lentă, impușă de clica minoritară a unor călăi indigeni „inventati”, de extracție bolșevică, serviți de găzi executanți prin sadice proceduri cu origini asiatice, ca Gulagul siberian, neoameni cu inimi de fontă, numiți eufemistic „comuniști”, unși la putere prin ocupația militară a armatei roșii, marionete staliniste ale unui regim de guvernare ilegal, bastard și criminal, gang de infractori rămas încă necitat în justiție, nejudecat și necondamnat de Tribunalul Adevărului Istoriei.

Din chiar aceste motive, volumul se dedică deopotrivă speranței trezirii din inconștiența, din cecitatea și adormirea neamului meu, care, prin somnul lui adânc, rămâne complice la falsificarea adevărului din prezentul continuu, prin toleranța față de corupția endemică a clasei politice, prin oportunismul, mizantropia și mitomania plat-formelor partidelor ce aderă nostalgic, fățiș sau subreptice, la vechiul regim comunist care, deși declarat defunct de „foști”, e perpetuu resuscitat în deghizamente de aceeași periculoasă extracție asiatică.

RAIUL ȘI IADUL, VECINII DE PESTE GARD, CARE PUTEM FI, CÂND NU CHIAR SUNTEM, NOI ÎNȘINE

Iadul este patria irealului și a celor ce caută o fericire de negăsit pe calea lui. Iadul e un refugiu pentru cei care fug din (de) cer, care este patria stăpânilor realității, și pentru cei care fug de pământ, care este patria sclavilor realității.

Transcriu o voce cu timbru de argint curat: „Orice carte bună s-ar cuveni să imite scenariul Facerii lumii; să promită o Geneză, în cel mult șase zile, a șaptea fiind nu tocmai «de odihnă» cum a fost considerată de omul creat și el de același Dumnezeu, ci hărăzită unei autocritice contemplări a creației de către autorul ei, ce tot lucrare divină ar trebui să fie numită. Așadar, tot o zi «de lucru» prin interpretarea ei, prin înțelegerea ei la capătul căreia Ființa Supremă a găsit că lumea creată era bună...”

Noii fizicieni au asimilat cu grăbire Geneza din Penta-teuh unui Big-Bang al materiei de mărimea unui bob de mazăre, când sulițele de lumină au țâșnit perforând pântecul întunericului despre care se spune că acesta nu ar fi înțeles-o... Avem de la bun început de-a face cu un conflict originar, maniheic, din care întunericul nu a fost exclus...

Straniu pare doar amănuntul că prin sofisticate calcule matematice, fizicienii nu au pătruns cu lumina minții lor până la Timpul 0 al Big Bangului din primele 10 secunde ale inimaginabilei explozii cosmice. Mă prevez cu empatie de acest obstacol recunoscut de iluminați savanți, doar cât să admit că Tatăl e totuși inaccesibil în întregimea sa, iar întunericul continuă să coexiste luminii întemeietoare de lume.

Întru liniștirea cititorului meu care tocmai a luat act de titlul bucolic, utopic și prezumțios de pe coperta cărții, îl previn că pe traseul vieții mele nici vecinul de peste gard al Raiului, Iadul, nu m-a ocolit. Motivul și criteriul după care pe al doilea l-am făcut uitat, asimilându-l uneori primului, este adevărul tangibil că, în ciuda celor mai potrivnice împrejurări, i-am supraviețuit, chiar după șederi de lungă durată în incinta lui inospitalieră, cinică și amenințătoare.

Orice pletoră de superlative, cu pitorești descrieri și elogii, ar reclama splendoarea și exotismul Edenului, Raiul rămâne un „loc tare”, ca sinonim al vieții, iar Iadul o topografie rezervată suferinței, maladiei, disperării și morții.

Ambele există și în versiuni terestre, între care Iadul, care zburdă de aproape 7000 de ani în Istorie, pare stăpânul absolut al primului. El se pune în scenă într-o eră a violenței, urii, războaielor și vărsării de sânge vinovat sau nevinovat. Vârstă patronată de un Pater crud, neiertător, discreționar și corecționar.

Cum din numeroasele locații și manifestări fizice, în biografia mea și a familiei mele am ieșit teferi din ghearele iadurilor pământene, le-am inclus tolerant și recunoscător pe lista Raiurilor, tocmai pentru că am supraviețuit provocărilor și amenințărilor lor fizice, uneori la limita biologicului și a foliei Psychei noastre mai torturate chiar decât trupul.

Nimeni nu mi-a explicat cum și de ce locul perdiției trupurilor și sufletelor s-a dovedit un topos infinit mai atractiv decât Raiul în creația literară universală, ca și în știința cercetării istoriei. Cazul Dante e relevant. Din trilogia *Divinei Comedia*, *Infernul* e *opera maxima*. Artele vizuale l-au cultivat și ele, dar cu o oarecare parcimonie. Găsesc de cuviință că o conjurație a tăcerii despre Iad l-ar inhiba mai hotărât decât veșnica sa pomenire. Iadul însuși asta așteaptă, să fie amintit, cercetat și radiografiat cu acribie:

să îl bați în cuie în memoria ta, să-l cari în cârcă, ba chiar să-l retrăiești evocându-l și re-amintindu-ți-l.

Personal, optez pentru o cale de mijloc, lăsând descrierea și analiza detaliilor logisticii infernului în seama istoricilor care, cred că numai inventariindu-l cu obiectivitate și științifică rigoare l-ar împiedica să fie cultivat, reiterat, retrăit, de om și de umanitate.

De secole, superstiția savanților trecutului s-a dovedit sterilă și munca lor de arhivari zadarnică. Infernologia, „savanții suferințelor”, tocmai de această cronică cecitate suferă ei înșiși: că povestindu-l, pun în largă circulație rețetarele, practicile, metodele și meniurile lui. Iadul zburdă în istorie, redundant că te și miri cum de nu e adus în boxa acuzațiilor pentru plagiat; se repetă endemic în istorie ca o ciumă bubonică, ca o contagiune a răului prin lipsa lui totală de creativitate, cu o persistență virotică, bacteriologică a unui rău invizibil convertit cu cinism în vizibilitatea materială a existenței.

Dacă ar fi luat captiv, Putin de pildă, despre care știm că s-a mutat într-un bunker, ar trebui să fie judecat mai întâi pentru plagiatul crimelor comise de Hitler. Originalitatea răului a devenit stereotipică și imposibilă din clipa în care Tubal-Cain își ucide fratele, Abel.

Cândva, pe traiectoriile imprezvizibile ale biografiei mele de nomad predestinat probabil hoinărelii, mi s-a predat o „lecție” de neuitat a ușilor de felurite forme și întrebuițări, ca și morala subiacentă a unei *fabula mundi* prezentă în ritualurile de trecere. Prin ele sunt posibile metamorfoze instantanee, schimbări bruște de direcție și destin, combinate cu salturi la trapez fără plasa de dedesubt.

Ipostazele răului m-au convins că aceste „praguri” marchează nu doar frontiere dintre contrarii ireconciliabile, care, altfel spus, separă Raiul de Iad, ci le îngăduie oximoronice logodne, colocvii, schimburi de experiențe și le fac ca ambele să pară rude de gradul I ale celui alt.

LIBRIS | We know books
Fiecare dintre cele două antagonice tărâmurii apare drept copia răsturnată a celuilalt. Dar nu e numai așa, astfel că pe aceeași ușă ieși dintr-unul intrând în celălalt – și asta chiar de zeci de ori pe zi.

Când al treilea fiu al proto-părinților, Seth, se îndrepta cu mama sa Eva spre Poarta Raiului, cerșind spașii Sfântului Mihail, păzitorul Porții, niscaiva ulei din Arborele vieții, pe care, după tradiții apocrife și rabinice, Arhanghelul i l-ar fi refuzat, Seth vede totuși, din pragul Porții, Edenul cuprins de flăcările gloriei divine, ca fiind foarte asemenea Gheenei Iadului...

Revelația mi s-a insinuat în depozitul memoriei de lungă durată, materie primă în „moara lui Hamlet”, o moară care macină istoria rescriind-o mereu în acești termeni bine-rău. Despre Hamloidi, numele său islandez, originar, de unde Shakespeare l-a luat cu împrumut în drama sa, înnobilându-l în cultura europeană, se spune că, la începutul edenic al omului, „moara sa a măcinat pacea și bunăstarea, apoi sarea și, la capătul timpului, nisipuri de pe fundul mării...”

Din întunecate subsoluri ale conștiinței personale exală bănuiala că m-am născut în a treia vârstă a „Morii lui Hamlet”. Cu cele patru vârste, Yugas, ale istoriei, indienii au pus ideea declinului în termeni matematici. Kali yuga, pe care sperăm să o încheiem curând, e aceea a întunericului, pe care o vedem explodând sub ochii noștri. Îmi spun că poate tocmai răbdarea cu care personal am îndurat-o mi-a dăruit pentru ultimul act de viață nemeritate Raiuri în care am uitat să locuiesc după cele angelice, dar furate, ale primei copilării...

Adevărul crud e că am fost vaccinat cu anticorpii întunericului, cu miasma pestilențială a răului gratuit, de toate gabaritele și cruzimile lui. De toate, în afară de moarte.

* * *

E imprudent ca în Rai să te comporti extatic și distrat de privilegiile lui. El te poate incita la dionisie, la beția jubilației. Excesul fericirii de a te fi întors în el – printr-un hocus-pocus – îți poate oricând trage de sub picioare, ca pe un preș, chiar de la intrarea în incinta lui. Altfel spus, orice Rai se cere recunoscut, apoi trăit și grădinărit cu frugalitate, cu măsură, dar, repet, și cu perpetuă gratitudine. După ce mă cântărise îndelung, găsind călugărul athonit că sunt înconjurat de daruri, mi-a spus: „Cum înțeleg că locuiți în Raiurile ce v-au fost hărăzite, vă rog să primiți «ascultarea» ce vi-o las: «Doamne îți mulțumesc!»”

Orice conștiință hedonică incitată de splendorile Edenului îți reclamă prudență, moderație care, iată, diminuează prin ea însăși trăirea Raiului în plenitudinea lui. Trebuie să fi ieșit din mâinile de modelator ale lui Dumnezeu, ca Adam, sau să fii copil din primii tăi 7 ani ca Raiul să îl percepi, cu toată inconștiența ființei infantile, depus ca un zăcământ aurifer în care se vor insinua limburile subterane ale infernurilor, cu care viața te va ademini fără să fii neapărat vinovat de veniale păcate...

Bref, Raiul e un topos impracticabil, prin asediul tuturor darurilor lui, imposibil să fie trăit în plenitudinea sa absolută, în climaxul său.

Prin chiar EKG-urile inimii mele constant monitorizate și interpretate de cardiologi, am descoperit adevărul că isihia nu am dobândit-o nici în Rai, că diagramele EKG-urilor se arată a fi cam săltărețe și par traseele unei diagrame seismice. Traseele de negru de pe hârtia milimetrică trădează prezența unor sentimente intense, dar contrare până la extremele lor...

Ce anume îmi provoacă aceste salturi?

O explicație ar fi că mai am multe de făcut ca să fiu eu însumi Raiul. Acest balet al contrariilor ar putea proveni chiar din actul trăirii antinomiilor: că sunt copleșit de frumuseți, dar temător că le pierd, fericit să le posed, dar melancolic că nu le pot împărtăși apropiaților, că gust,

dar cu severe cenzuri, minunile lui. Dacă includ lecturile, studiile mele eretice, în fondul lor îmi apar instabil și imprevizibil, de pildă, și incapabil să împac extremele gândirii în cristaline sinteze. Nu îmi găsesc odihna pe nici una din ramurile pomului cunoașterii....

Abreviindu-mă, vă scriu vrăjit, dar și jenat, siderat că Grădinile mă mai îndură la sânul vreunui peisaj sublim, pitoresc ca „guri de Rai”, de vreme ce mereu câte o suspiciune îmi ronțăie beatitudinea, ca un fel de complot al Infernului interior, de mare adâncime.

Prin asemenea speculații am ajuns să cred, asemeni unui Milton, că Iadul pot fi chiar eu, sau că Iadul e un ispititor perpetuu încolăcit la rădăcina pomilor Grădinii Raiului. Așa se face că Raiul e o capcană cu multe pericole la pândă, care te împiedică să-l personifici...

Ambele tărâmurii antagonice întrupate de un Unic Creator în Natură și în Istorie, în ambianța omului, ne locuiesc simultan pitite, reprimite și exorcizate în abisurile galactice ale interiorului nostru etajat și dedalic. De aceea Raiul poate fi trăit și în teritoriul Infernului, dacă ai puterea să-l extragi din palierele subsolurilor labirintice lăuntrice, să-l guști chiar și claustrat într-un penitenciar, lagăr de muncă forțată ori colonie concentraționară.

Chiar mai mult decât atât, vă scriu de la una din adresele Grădinilor ce mi-au fost puse deoparte înainte de căderea cortinei peste piesa în care am fost distribuit, jucând mai mereu în fața unei săli aproape goale. Vă scriu despre aceste Grădini perfecte ale Mamei Naturi, garnisite și de o recuzită neconvențională a Istoriei, pe lista căreia figurează, ca de la sine înțelese de mine, extensii ale fericirii edenice, facilități din specia Aisthesisului și Gnozei, muzee, biblioteci, librării, săli de concerte, dar și palestre de întreținere a trupului prin terenuri de tenis, bazine de înot și atlantice ședințe de talasso-terapie.

Capitale sunt însă în Raiurile mele transatlantice „atelierelor de reparații” ale sănătății, o topografie a

miracolelor trăite la persoana I; spitale universitare cu laboratoare populate de terapeuți și magicieni, în stare să te învie din morți. Ceea ce până și mie mi s-a întâmplat.

Ce știu, fără a invoca vreo falsă modestie, e că, deși mă privesc ca pe un antierou și ca pe un *puer aeternus*, toate, absolut toate acestea sunt privilegii nemeritate ce pentru mine valorează cât smirna, aurul și tămâia puse de Magi la picioarele pruncului. Motivul acestor rânduri ce par de prisos este acela că nu pot să deschid cartea mea fără să mă decontez cu cititorul ei.

Exigența și severitatea puterii mele de judecată au crescut prin trecerea anilor, astfel că admit acum cu seninătate că interpretarea rolului ce mi-a fost atribuit în regia Moirelor a fost mediocră, iar profilul personajului meu abia schițat. Găsesc că orice cântar aș folosi, precum cel al divinei Balanțe a lui Osiris, am rămas de căruță, mult în urma ambițiilor, proiectelor, dorințelor și speranțelor mele, șicanat chiar de mine însumi cu bizarele mele defecte moștenite sau dobândite, și torturat de umoralități incontrollabile.

Eroarea comisă de mine pe lungul parcurs al vieții mele e ireparabilă. „Principiului plăcerii” i-am rezervat, în dauna „principiului realității gnostice”, un prea mare procentaj din viață. Un calcul matematic, inutil acum, îmi spune că doar cu câteva ibovnice, metrese și adultere mai puțin poate găseam timp pentru limbile Raiului, care cu siguranță sunt ebraica și sanskrita... ori baremi greaca veche, care îți permite să bați filosoficește la poarta lui.

Când am bătut la porțile Raiurilor cele mai eterice, accesul mi-a fost refuzat tocmai pentru ignorarea lor, în care fructele pomilor sunt totuna cu cuvintele lor.

Deși, retrospectiv contemplată, viața mea îmi pare un șir de minuni, am gestionat-o păgubos, nonșalant și distrat; am avut grijă să fac praf și pulbere eventuale daruri, printr-un alt șir, dintr-un alt serial-thriller, prin erori de

apreciere, grave neatenții față de oportunități, prin frivolitate sau neștiință și în special prin necredință cronică în nevăzutele puteri.

E foarte probabil ca un serviciu secret al supraviețuirii, un terapeut imanent, ce ne locuiește tainic, „conspiră” la sănătatea ființei noastre mai mult decât lucida noastră rațiune și intermitenta noastră voință. Așa se face că, prin radierea din amintire a episodelor de nefericire, de falimente, eșecuri și infern cotidian, avansăm cu toate pânzele sus într-o biografie retrospectiv viciată, măsluită.

De altfel, acest clinamen al subconștientului nostru se și numește „serviciul de reeditare a memoriei”, în stare să altereze amintirile reale, adevărul lor documentar, în favoarea unui „filtru mitologic” care să le edulcoreze și să le facă manjabile ca pe madeleina lui Proust.

Luând lucrurile *cum grano salis*, procedez indiferent de această înclinație care, dacă privește instinctul de conservare a speciei, nu poate fi prea ușor cenzurată și nici disprețuită.

Sunt summa non-teologică, mireană, a slăbiciunilor și dubiilor mele iremediabile, a ezitărilor, răzgândirilor și amânărilor. Un tergiversator, un procrastinator cu nedepistate înclinații suicidare.

„Vreau să cred” – expresie uzuală prin care oricine înțelege că de fapt nu prea cred cu adevărat – și totuși, vreau să cred că, în ciuda balbuțiilor și a gafelor existențiale, mă găsesc în grija „Spionului ceresc” al lui Nietzsche, care știe ce face cu mine și ce e de făcut cu un personaj care, ca tânăr, era distrat și bezmetic, ca adult – convenționalist și aliniat, dar cu mare întârziere, iar ca senect – încă, un timid rătăcitor și înfricoșat de inevitabilul de după colț: numai bun de aruncat în Tibru de pe podurile fluviului, cum procedau în Roma străbună tinerii când prindeau un bătrân hoinărind senil, fără țintă, pe malurile Tibrului: *sovra il ponte!*

Ironia divinului e absolută ca și omniprezența, înțelepciunea și atotputernicia lui. În prea multe situații descoperi, într-un târziu, că adeseori înalți rugi lui Dumnezeu pentru drepturi despre care crezi că le meriți, sau pentru lucruri care nici măcar nu-ți servesc așteptărilor și binelui personal. Te rogi adesea împotriva interesului și binefacerilor tale. În acest scenariu, confuzia dintre rugăciuni și rugăminți e curentă. Așa și este, căci credința în care am fost botezat e o *religio* de suplicanți, imploratori de sprijin și ajutor și prea puțin aceea de exploratori ai seminței divine sădite în noi de Creator, la care numai cu mare râvnă poți să ajungi, râvna ascezei.

Înclin să cred că Dumnezeu răspunde întotdeauna rugăciunilor autentice prin cuvântătoare fapte, prin largi ocoluri, fie printr-un bine deghizat în rău, fie invers, printr-un dar care îți pregătește o execuție. La lecțiile acestor ambiguități a firii lucrurilor am fost perpetuu absent.

Deși solitar, am fost asistat îndeaproape de un serviciu angelic de salvamar pe fața mărilor în furtună, la fel de nemeritat, manageriat foarte probabil de către același inseparabil Gabriel despre care iarăși vreau să cred că mi-a fost pus deoparte din clipa nașterii. În sfertul de veac al exilului meu american, prin delegația primită din mâna puterilor cerești de consoarta mea en-titre, Julieta m-a readus acasă de trei ori de la porțile cimitirelor și o dată, prin vrerea lui Dumnezeu, m-a îmbrățișat la ieșirea mea din mormânt.

Cu toate riscurile unei idiosincrazii inspirate cititorului de un asemenea frivol generic, devenit titlu de carte, *Hoinar prin Raiuri*, cum aș putea să nu-mi exprim o minimă recunoștință acestor puteri din spatele minunatelor împrejurări ale vieții mele, care au fost aduse la vedere și martorilor din jurul meu prin supranaturale vindecări ale sănătății mele tot mai precare, ca și prin vedutele topografiilor paradisiace ale adreselor mele atlantice sau, mai recent, mediteraneene.

Îmi place să cred că în aceste daruri de neînțeles e palmată, de o mână divină, recompensa pentru răbdarea cu care am așteptat ca Puterile Cerului să-mi dea un semn prin orice grad al ierarhiilor lor lucrătoare, fie de la vreo ordonanță angelică sau prin vreun mesager locotent, oricare ar fi ele din cele pomenite și sistematizate de Pseudo-Dionisie Areopagitul. Cum bine observase un angelolog hipersensibil, dacă în structura universului e manifestă o scară ierarhică a formelor vieții, firesc e ca între noi și Dumnezeu să mișune o lume de puteri intermediare, de mesageri care să servească o cauză a omniprezenței și atotputerniciei lui. Delegații divinului sunt vorbirea lui Dumnezeu cu omul, pe care o parte din îngeri fuseseră geloși.

Morala mea simplă este că mulțumesc Cerului pentru ambele târâmuri din care am gustat cât ca să înțeleg că sunt una și aceeași Lumină, care pe unii îi mângâie pe creștet și pe alții îi arde pe rug.

Banatul, cadrul geografic al Odiseei mele private, e pământ binecuvântat pe cât de blestemată, corozivă și contondentă a fost istoria acestui ținut. Din călcâiul lui Dumnezeu a apărut câmpia Iamului, printre degetele lui au ieșit coline și munți, din porii lui au răsărit păduri seculare de foioase și conifere. Rai și Iad se împletesc în viețile locuitorilor lui ca într-un alambic cosmopolit al tuturor neamurilor chemate de darurile acestui ținut; de rodnicia humusului, de parfumul roadelor lui, ca și de bogățiile subsolurilor lui de cărbuni, de aur curat, argint și aramă, de ape tămăduitoare și de ape izvorătoare în lacuri de cleștar.

Cine nu a avut ocazia să trăiască botezul cascadei de la Coronini nu știe ce e apa botezului căzută din Cer.

BUNICA MEA DE „AUR NATIV”, MARIA LUCIA ROZA, ȘI CERTIFICATUL DE NAȘTERE AL UNUI ÎNGER PĂZITOR

Despre minunea mea de bunică – de aur nativ – Maria Lucia Roza, pe care am „descoperit-o” după ce am pierdut-o, în 1965, pot spune că mi-a încredințat, fără testament, subliminal, prin pilda vie a ființei sale, taina unei genuine credințe în Cel-ce-este, în Dumnezeu, în Puterile și în ierarhiile cerești, în nevăzutele lumii. A fost seminarul meu teologic prin dragostea sa întrupată pentru tot ce o împresura.

Când, pe ton de reproș, tata observa că bunica ne cam răsfăță, ea murmura ca pentru sine: „pe copii e bine să-i creștem fericiți, copilăria e Raiul lor” – „și de el o să-și amintească atunci când ajung la greu”, spunea altădată... Vorbea și despre sine bunica, despre copilăria și tinerețea ei fericită din „Micul Paris”, cum fusesse alintată jumătatea Pesta din capitala Ungariei, în care Corcarii locuiseră fericiți până în 1918.

Așa cum prindem posturile de radio cu acorduri fine, prin bătăile inimii ei pe aceeași lungime de undă cu ale nepoților, ea, dimpreună cu mama mea, erau leagănul armoniei noastre cu viața. Prin modelul ei, viu, cucernic dar taciturn, ne-a crescut fără să ne și „educă” cu vreun principiu pedagogic din manualele de la Kloster, prin care ea însăși fusesse instruită...

După repatrierea din lagăr, la 11-12 ani, când începusem să citesc Biblia fără dascăl, bunica de alături îmi părea întruparea Cărții, foarte pe scurt, iubirea personificată și adusă la îndemâna mea, în existența fiecărei clipe de viață...

Întrupa ba un verset, ba altul. Ba un Psalm, ba altul. Din amintirea acestei ființe ce nici umbră nu făcea